

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ»

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

очна

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність

221 «Стоматологія»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: «Стоматологія»

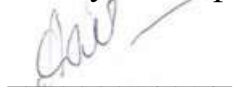
Другий (магістерський) рівень

Курс: III

Силабус освітнього компонента
розглянуто на засіданні кафедри
української мови, основ психології та
педагогіки

Протокол від
“28” червня 2022 року № 11

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Л. В. Фоміна

(ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем загальної та
передфахової підготовки

Протокол від
“31” серпня 2022 року №1

Голова

(підпис)

ініціали, прізвище)

проф. О. Ю. Вовк

(

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Фоміна Л. В., завідувачка кафедри, професорка, канд. філол. наук
2. Шейко А.О., викладач, канд. психол. наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь:

Шейко Анастасія Олександрівна, викладач кафедри української мови, основ психології та педагогіки, кандидат психологічних наук

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше:

Педагогічні та психологічні дослідження, теорія виховання, міжкультурна взаємодія

Контактний телефон:

+38 093 181-35-43

Корпоративна пошта викладача:

ao.sheiko@kntmu.edu.ua

Консультації:

Середа 10.00-15.00

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Основи соціальної психології» складений відповідно до освітньо-професійної програми «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) для вищих медичних навчальних закладів України III - IV рівнів акредитації для спеціальності 221 «Стоматологія» - другого (магістерського) рівня, напрямку підготовки 22 «Охорона здоров'я».

Опис освітнього компоненту (анотація). Освітній компонент «Основи соціальної психології» є важливою складовою у системі гуманітарної підготовки здобувачів закладів вищої освіти.

У зв'язку зі змінами, що відбуваються у сучасному світі постає необхідність у корінній зміні та покращенні професійної підготовки фахівців, оволодінні ними основними психологічними знаннями та здатністю використовувати їх на практиці.

Цей навчальний курс покликаний підготувати майбутніх стоматологів до професійної діяльності. Вивчення компоненту сприятиме особистісному зростанню здобувачів, підвищенню фахової культури; дасть знання про різновиди груп у суспільстві та їх характеристики, а також отримані знання й вміння стануть у нагоді не тільки у фаховому вимірі, а й по життю.

Силабус упорядковано із застосуванням сучасних психолого-педагогічних принципів організації освітнього процесу вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компоненту є процес поглиблення знань здобувачів про різновиди груп у суспільстві, їхню структуру та процеси, що в них відбуваються; навчання та виховання здобувачів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування особистості фахівця вищої кваліфікації.

Міждисциплінарні зв'язки. Освітній компонент «Основи соціальної психології» має зв'язки з такими дисциплінами, як: «Основи психології. Основи педагогіки», «Філософія»; закладає основи вивчення студентами клінічної психології, виробничої практики, що передбачає інтеграцію з ними.

1. Мета та завдання освітнього компоненту

1.1. Метою викладання освітнього компоненту є: ознайомлення здобувачів із поняттям соціальної психології, її основними складовими, взаємовпливом між особистістю та суспільством, оволодіння студентами системою лідерських якостей, що забезпечують реалізацію функцій, покладених на викладача, здійснення майбутніми фахівцями професійно-педагогічної комунікації на високому якісному рівні.

1.2. Основними завданнями вивчення компоненту є:

- навчити самостійно та конструктивно мислити, генерувати нові ідеї, висувати і верифікувати гіпотези;
- сформувати у здобувачів понятійний апарат психологічної науки;
- дати основи психологічних знань про соціальну психологію, лідерство, соціально-психологічний клімат, психологію груп;

- розкрити різновиди методів соціальної психології, видів лідерства та конфліктів.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна «Основи соціальної психології».

Вибіркова дисципліна «Основи соціальної психології» забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичній діяльності

ЗК6 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК8 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК9 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблем

ЗК10 – Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК11 – Здатність працювати в команді

ЗК13 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

фахові:

ФК1 – Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні

1.3.2 Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами таких програмних результатів навчання:

ПРН 2 – Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лищевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5)

ПРН 16 – Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб

ПРН 18 – Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень

1.3.3. Також вивчення даного компоненту формує у здобувачів освіти **соціальних навичок (soft skills):** комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, мозковий штурм, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів, ажурна пилка), конфлікт-менеджмент (реалізується через: метод драматизації, ігрові методи), тайм-менеджмент (реалізується через: метод проектів, робота в групах, тренінги), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Здобувач вищої освіти у період навчання здобуває комунікативні навички, розвиває лідерські здібності, навчається брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, розв'язує педагогічні ситуації та конфлікти, вміє працювати в команді, управляти своїм часом, логічно і системно мислити, має креативні підходи до вирішення завдання.

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

2.1. Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту
		очна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 221 «Стоматологія».	Рік підготовки:
		3-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента – 70	Освітній ступінь: другий (магістерський) рівень ОПП: Стоматологія	Семестр
		-й
		Лекції
		10 год.
		Практичні, семінарські
		10 год.
		Лабораторні
		-
Самостійна робота		
70 год.		
Індивідуальні завдання:		
-		
Вид контролю: залік		

2.2.1. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Вид лекцій
1	Соціальна психологія як наука. Спілкування в соціальній психології.	2	Вступна.
2	Поняття перцепції в соціальній психології.	2	Лекція-діалог
3	Соціальна психологія груп. Соціальна психологія малих груп. Динамічні процеси в малих соціальних групах.	2	Розповідь - пояснення
4	Лідерство та керівництво.	2	Презентація
5	Проблема прийняття групового рішення	2	Бесіда
Усього годин		10	

2.2.2. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

2.2.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Соціальна психологія як наука. Спілкування в соціальній психології.	2	Круглий стіл	усне опитування
2	Поняття перцепції в соціальній психології.	2	«Мозковий штурм»	тестовий контроль
3	Соціальна психологія груп. Соціальна психологія малих груп. Динамічні процеси в малих соціальних групах.	2	Круглий стіл	усне опитування
4	Лідерство та керівництво.	2	Спаринг-партнерство	письмове опитування
5	Проблема прийняття групового рішення	2	Дебати	індивідуальні завдання
Усього годин		10		

2.2.4. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Соціальна психологія як наука. Спілкування в соціальній психології.	10	Заповнення таблиці. Складання тез джерел літератури	виступ на задану тему
2	Поняття перцепції в соціальній психології.	10	Складання таблиці або схеми	стендова доповідь
3	Соціальна психологія груп. Соціальна психологія малих груп. Динамічні процеси в малих соціальних групах.	20	Аналіз тексту і визначення ключових слів, складання словнику на їх основі	індивідуальні завдання
4	Лідерство та керівництво.	10	Підготовка доповіді з презентацією	індивідуальні завдання
5	Проблема прийняття групового рішення.	20	Складання опорного конспекту або схеми-конспекту, анотацій. Написати есе	виступ на задану тему
Усього годин		70		70

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181.

При вивченні компоненту застосовується поточний та підсумковий семестровий контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу компоненту, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди здобувачів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Задля оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти пропонується альтернативний варіант (за вибором): традиційні види завдань: написання контрольної роботи, реферату або творчі види: підготовка мультимедійної презентації, опрацювання навчальної літератури (складання анотації, рецензування, цитування, тези першоджерел, доповнення лекцій).

Підсумковий семестровий контроль з компоненту є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою компоненту.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення компоненту за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 200 балів, мінімальна – 120 балів.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з компоненту є залік.

Поточна навчальна діяльність здобувачів (далі – ПНД) контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми компоненту та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130

4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Залік

Залік для дисциплін, вивчення яких завершено – проводиться викладачем академічної групи на останньому занятті з компоненту та передбачає врахування ПНД та перевірку засвоєння усіх тем з компоненту. Оцінка визначається у балах від 120 до 200 та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

3.2. Перелік питань до заліку

1. Визначення соціальної психології, її предмет.
2. Місце соціальної психології по відношенню до соціології та психології.
3. Процеси поділу соціальної психології.
4. Поняття про спілкування. Спілкування як необхідна сторона діяльності лікаря.
5. Спілкування як самостійний вид діяльності.
6. Поняття про структуру спілкування.
7. Основні сторони процесу спілкування.
8. Види спілкування.
9. Поняття перцепції в соціальній психології.
10. Процеси усвідомлення однієї людини іншою.
11. Ефекти сприйняття. Ефект ореола.
12. Ефекти сприйняття. Ефект новизни.
13. Ефекти сприйняття. Ефект первинності.
14. Стереотипізація.
15. Класифікації стереотипів (В. Парфенов).
16. Класифікації стереотипів (А. Реан).
17. Каузальна атрибуція.
18. Атракція.
19. Поняття групи.
20. Критерії для відокремлення групи від групування.
21. Соціально-психологічні характеристики групи.
22. Композиція групи.
23. Структура групи.
24. Норми в групі. Їх функції.
25. Класифікація груп. Великі та малі групи.
26. Види малих груп.
27. Характеристики малої групи.
28. Групова динаміка. Механізми групової динаміки. Розв'язання внутрішньогрупових суперечностей.
29. Групова динаміка. Механізми групової динаміки. Ідіосинкразійний кредит.
30. Групова динаміка. Механізми групової динаміки. Психологічний обмін.
31. Групові ефекти. Соціальна фасилітація.
32. Групові ефекти. Соціальна інгібіція.
33. Групові ефекти. Соціальна ліність.
34. Групові ефекти. Деіндивідуалізація.
35. Групові ефекти. Конформізм.
36. Групові ефекти. Нонконформізм.
37. Групові ефекти. Негативізм.
38. Групові ефекти. Огруплення мислення.
39. Групові ефекти. Групова полярізація.
40. Групові ефекти. Групова згуртованість.
41. Групова сумісність.
42. Керівництво. Стили керівництва. Керівник.

43. Лідерство. Феномен лідерства.
44. Підходи до визначення значущих факторів ефективного лідерства. Підхід з позиції особистісних якостей.
45. Підходи до визначення значущих факторів ефективного лідерства. Поведінковий підхід.
46. Підходи до визначення значущих факторів ефективного лідерства. Ситуативний підхід.
47. Види лідерства в малих групах. Інструментальний та експресивний види.
48. Види лідерства в малих групах. Формальне та неформальне лідерство.
49. Прийняття рішення як теоретична проблема. «Зсування до ризику».
50. Прийняття рішення як теоретична проблема. Групова нормалізація.
51. Прийняття рішення як теоретична проблема. «Group-think».
52. Прийняття рішення як практична проблема. Групова дискусія.
53. Прийняття рішення як практична проблема. Групове інтерв'ю.
54. Процедура прийняття групового рішення залежно від стилю керівництва.
55. Принципи прийняття групового рішення. Принцип співвідношення єдиноначальності та колегіальності.
56. Принципи прийняття групового рішення. Принцип одноголосності.
57. Принципи прийняття групового рішення. Принцип більшості.
58. Принципи прийняття групового рішення. Принцип мінімізації розбіжностей.

3.3. Контрольні питання та завдання до самостійної роботи

Підготовка до практичних занять. Опрацювання матеріалу за опорним конспектом. Робота з допоміжною літературою. Пошукова та аналітична робота. Підготовка повідомлення. Розробка презентації. Написання есе.

3.4. Індивідуальні завдання

1. Що на Вашу думку є найбільш доцільним при прийнятті групового рішення.
2. Викажіть Вашу думку щодо прояву нонконформізму у житті.
3. Який стиль лідерства чи керівництва Ви вважаєте найоптимальнішим. Аргументуйте Вашу думку.
4. Який з зазначених групових ефектів є для Вас характерним соціальна інгібіція чи соціальна фасилітація. Аргументуйте Вашу думку.

3.5. Правила оскарження оцінки

Відповідно до «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю», затвердженого наказом ХНМУ від 30.09.2020 №252.

Посилання:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні компоненту, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Вимоги до курсу

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть усі практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри)

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у здобувачів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час **практичного заняття** студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до викладача/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли особистість уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах із предметного профілю.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як ним користуватися тощо

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не

відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття (див. Академічні очікування від студенток/-ів).

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – у цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і територію);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра української мови, основ психології та педагогіки підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. Рекомендована література

Основна література

1. Волянська О. Соціальна психологія: навч. посібник. — К. : Знання, 2008. — 275с.
2. Джелалі В. О. Психологія вирішення конфліктів: Навчальний посібник. — Харків Київ: Р. И. Ф., 2006. — 320 с.
3. Дуткевич Т. В. Конфліктологія з основами психології управління: навчальний посібник. — К.: Центр навч. літератури, 2005. — 456 с.
4. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнєв, А.Б. Коваленко. — К.: “Геопринт”, 2006. — 400 с.
5. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К.: Центр учбової літератури, 2008 — 688 с.
6. Московичи С. Социальная психология. / С. Московичи. — СПб.: Питер, 2007.
7. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: У 2-х кн. Кн.2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. — К.: Либідь, 2006. — 560 с.

Допоміжна література

1. Андрєєва Я. Соціальна психологія: Навч.-метод. комплекс для студ., які навчаються на спец. "Практична психологія" / Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. Миколи Гоголя. — Ніжин : Видавництво НДПУ ім. М.Гоголя, 2004. — 46с.
2. Козляковський П. А., Козляковський А. П Соціальна психологія: Курс лекцій. Практикум. Хрестоматія / Миколаївський держ. гуманітарний ун-т ім. Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія". — Миколаїв, 2005. — 424с.
3. Орбан-Лембрик Л. Соціальна психологія: Навч. посібник. — К. : Академвидав, 2005. — 448с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.osvita.org.ua> — Освітній портал.
2. <http://nbuv.gov.ua> — сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://korolenko.kharkov.com> — сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
4. <http://academia-pc.com.ua>
5. <http://pidruchniki.com>
6. <http://studentam.net.ua>

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-dysc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/polog_ad.pdf